

Szöveges évadértékelés

a./ A társulat művészeti-szakmai közösségépítő tevékenység bemutatása

1. az évadra kitűzött ez irányú célok és azok megvalósulása, e vonatkozásban különösen a továbbképzés, workshop, tanulmányutak szervezése, vendégművészek – rendezők, tervezők – meghívásának ismertetése

A 2018/2019. évadra meghívott rendezőink között szerepel Nagy Viktor valamint Csizsár Imre, illetve Kökényessy Ági színművész is és először rendezett nálunk Katona Imre is. Az évadi bemutatóink során neves díszlet- és jelmeztervezőkkel dolgozhattunk együtt: Horesnyi Balázs, Rátkai Erzsébet, Szlávik István, Szakács Györgyi, Húros Annamária, valamint először tervezett nálunk Matyi Ágota. Vendégszereplőként jelen van az idei évadban Nagy Lóránt, Papp Csaba és Orbók Áron.

2. társulati tagok egyéb, a szervezet működéséhez közvetlenül nem kapcsolódó művészi tevékenységének bemutatása, ennek keretében különösen a vendégszereplések más előadó-művészeti szervezet produkciójában, filmben, rádióban

Színészeink az Új színházi tevékenységeiken kívül, több színházban is filmben is szerepelnek. Almási Sándor forgatott A mi kis falunk című sorozatban, játszott a Pinceszínházban, valamint a Centrál Színházban is. Tordai Teri vendégszerepel több helyen is, Koncz Gábor több vidéki településen is bemutatta önálló estjét. Esztergályos Cecília a József Attila Színházban és a debreceni Csokonai Színházban is vendégszerepel, valamint több pesti kisebb színházban is fellép estéről estére. Vass György vendégszerepel az RS9 színházban, ifj. Jászai László pedig a Spirit Színházban. Incze József pedig osztályt vezet színi iskolában.

3. a társulat foglalkoztatottsága, munkamegosztása, ennek keretében különösen művészi vagy művészeti munkakörben foglalkoztatottak által teljesített produkciók, a társulat leterheltsége, szabad kapacitása tekintetében

Színészeink foglalkoztatottsága 100%-os, hiszen vannak olyanok, akik az évadban 3 új bemutatóban is részt vesznek. A havi 32-36 előadásunk is azt bizonyítja, hogy színészeink rendszeresen játszanak. Kötelező 80 előadásszámukat többen is elérik az évad végére, sőt van, aki jelentősen át is lépi azt.

b./ hazai és nemzetközi szakmai és művészeti kapcsolatépítési és együttműködési gyakorlat bemutatása

1. együttműködések, projektek bemutatása, ennek keretében különösen időbeli hatályuk, tartalmi-tematikai összefoglalásuk, a hosszú távú együttműködés esetén a már megvalósult, a lekötött programok, továbbá a jövőbeli programütemezés bemutatása

Beszélgetéseket tartottunk Takaró Mihállyal, aki aktuális bemutatóinkról beszélgetett, valamint egy-egy alkalommal verses estet rendezett, melyet saját előadásával egészített ki. Színházunk ebben az évben is több alkalommal fogadott be amatőr színjátszó iskolákat, hogy a vizsgaelőadásokat nálunk mutathassák be, valamint táncgálát is rendeztünk.

2. meghívott művészek vagy előadások, illetve csereelőadások és vendégszereplések felsorolása, rövid bemutatása

Az idei évadban nagyon sok előadást tartottunk házon belül, így valamivel kevesebb tájelőadáson vettünk részt. Az évad elején Kolozsváron játszottuk Országjáró Mátyás király c.

előadásunk két alkalommal, majd Pakson voltunk a Zserbótangó c. előadással, végezetül Egerben jártunk az Ex c. darabunkkal.

3. fesztiválokön való részvétel

Az idei évadban Diósgyőrben jártunk a Lovagi Tornák terén rendezett nagyszabású rendezvényen a Ricse, Ricse, Beatrice előadással. Szintén nagyon nagy siker volt az évad elején a Kolozsvári Magyar Napokon való részvétel, ahol az Országjáró Mátyás király c. előadásunk mutathattuk be két alkalommal.

4. fesztiválszervezés, ennek keretében különösen a cél, valamint a célközönség meghatározása, az esemény hasznosulása kulturális, gazdasági és egyéb releváns szempontok alapján

Szakmai beszámoló

VI. Keresztény Színházi Fesztivál

(2019.04. 26.-04.30.)

Számunkra is hihetetlen, hogy idén már a hatodik Keresztény Színházi Fesztivált szervezhettük meg. Mint minden évben, vannak visszatérő vendégeink, programjaink és vannak újdonságok. Már hagyomány például a Szakralitás a művészetben szakmai beszélgetés vagy Bőjte Csaba testvér és az ő otthonbeli kis színjátszói. Állandó például, hogy műfaji sokszínűségét idén is tudtuk tartani a fesztiválnak, mert a színházi előadásokon kívül volt: a már említett szakmai beszélgetés, kiállítás és kétféle koncert is. A színházi előadások is nagyon eltérőek voltak, bár hasonló témájúakat válogattunk. Állandóan megújulni vágyik a fesztivál, de hogy beazonosítható legyen, vannak olyan részletek, amelyekhez ragaszkodunk. Például az egyházi védnök felkérése. Idén dr. Osztie Zoltán plébános urat hívtuk a védnökség ellátására. Dr. Osztie Zoltán a Belvárosi Plébániatemplom plébánosa, 2017-ben ő volt Budapest Turisztikai és Kulturális Nagykövete. Szép és lelkesítő beszédében, méltatta a fesztivált, megáldotta azt, és Dörner György igazgató úrral közösen megnyitották a fesztivál kapuit a szakrális egy hétre. Idén, bár a megszokotthoz képest szerényebb, csak öt napos fesztivált hirdettünk és csak vidéki eladásokat hívtunk, mégis különleges marad számunkra ez a hatodik. Többek között azért, mert a megnyitóra váratlanul megérkezett Fekete Péter államtitkár úr és dicsérő oklevelet nyújtott át igazgató úrnak a Keresztény Színházi Fesztivál létrehozásáért és működtetéséért, megható pillanatokat szerezve mindannyiunk számára.

A színesítette az ünnepi estét a szünetben megnyitott kiállítás, mely a fesztivál utolsó napjáig látogatható volt. A kiállítók az úgynevezett: Etyeki Műhely művészei voltak. A **Lucza- Nagy család** minden tagja képzőművész. Itt most egy anya-fia-nagynéni-nagybácsi kiállítást láthattunk, melynek különlegessége, hogy mindannyian szakrális témájú műveiket hozták el, melyek együtt harmóniában álltak egymással. Lucza Daniella, fazekas-keramikus különleges fémes technikával készített kerámiái és keresztelő kútja, Lucza Zsuzsanna faszobrász kis fakazettái, melyek madonna és kiséjzus témájúak és Nagy Bertalan faszobrász Corpus-feszülete alkották a kiállítás fő anyagát, különlegessége pedig Lucza Zsigmond VeRa Ikon című installációja. Az installáció témája Jézus vitatott külseje és felismerhetősége, a torinói lepel legendája, a projektált (anyagtalan fény) kép és a tapintható vászonfelület (ereklye) ütköztetése volt. A térben felfüggesztett géz anyagra vetülő képmás a torinói lepeként ismert ereklye részlete, amelyen egy arcfelismerő négyzet pásztázott. A kép projekció: testetlen, anyagtalan fény: a lepel és a tapintható anyag, a nézőben megjelenő kép pedig virtuális, és valóságos.

Díszbemutatóval megkoronázott fesztiválmegnyitó óriási sikert aratott. A Csíksomlyói passió című előadás után bő negyedórás taps szült az alkotóknak, művészeknek, résztvevőknek.

2019. április 26. péntek 19.00, bemutató

Kerényi Imre-Balogh Elemér-Rossa László:

Csíksomlyói passió

passiójáték

Az Újszínház előadása

Rendező: Nagy Viktor

Helyszíne: Nagyszínpad

Az előadást az Újszínház Kerényi Imre emlékének ajánlja

Az évekig nagy sikerrel játszott, 1981-ben született várszínházi előadás után Nagy Viktor egy különlegesen értelmezett, örökérvényű és összegző produkciót készített ugyanabból a szövegkönyvből, melyből Kerényi Imre tanár úr is egykor. Az eredeti XVIII. századi ferences szellemiségű szövegek a híres nagypénteki szenvedéstörténeti misztériumdrámák során hangzottak el, újraértelmezésük során többletjelentéssel gazdagodtak. Az előadás központjában az esendő ember küzdelme áll. Az ember csak játéka a jó és rossz harcának, melyben végül mindig a jó győzedelmeskedik. Jézus Krisztus megváltja az emberiséget bűneitől szenvedése és kereszthalála által, győz a jó, Jézus a világ királya lesz.

A komponáltságában és képi elemeiben rendkívül gazdag és látványos előadás díszlet és jelmezvilága, Rátkai Erzsébet jelmeztervezőt és Horesnyi Balázs díszlettervezőt dicsérik. A caravaggio-i színekavalkád, az omló taft kelmék suhogása a pompáig túldíszített barokk templom, mind a vallásos világunk képzőművészeti hagyatéka, több ezer év vallásos kultúrájának az üzenete, szemgyönyörködtető tolmácsolásban.

A koreográfia, az élő nép- és egyházi zenét játszó együttes csodálatos hangszeres közreműködése, a színészek letisztult, egyszerű, kifejező, hogy mély tragikummal, hol könnyed humorral, gúnnal teljes játéka minden érzéket leköt, tanít és szórakoztat. Mindeközben felvonultatja az Ó- és az Újszövetség szemelvényeit: Jézus születését, és kereszthalálától a feltámadásig, mint a történet katarziséját. Okokat keres, és vigaszt nyújt. Ez a sokkomponensű, nagy szereplőgárdát felvonultató zenés előadás az Újszínház új büszkesége, melyet, szeretettel nyújtott nézőinek, rajongóinak át.

2019. április 27. szombat 17.00 – Bubik István Stúdiósínpad

Szakralitás a művészetben – szakmai beszélgetés

Az est házigazdája: Takaró Mihály irodalomtörténész

Vendégei: Dörner György, színész-rendező, az Újszínház igazgatója, dr. Bogár László, szakközgazdász és dr. Szerencsés Károly történész

Az est meglepetés-vendége: Nagy Viktor rendező

Egy nagyon oldott, jó hangulatú beszélgetés tanúi lehetettünk, melyet az öt szakembervezetett elő. Részint az új bemutató kapcsán, részint a szokásos szakralitás-művészet és pénz háromszögéről. Nagy tudású szakértőink arról beszélgettek, hogy: Mi is az a szakralitás? Mit jelent az, hogy a „művészet templom”? Jelen van-e a szentség és a szakralitás a művészetben és a mindennapi életünkben, napjainkban? Szórakoztató és ismeretterjesztő sorozatunkat a közönség nagy örömeire továbbra is folytatjuk, új és régi vendégekkel és a közönség aktív részvételével.

2019. április 27. szombat, 19.00 – Nagyszínpad

Rákosi Viktor – Nemlaha György:

Elnémult harangok

színmű

Rendezte: Pataki András

a Békéscsabai Jókai Színház előadása

Pataki András érzékeny előadást rendezett Rákosi Viktor sikerkönyvéből, melyet Nemlaha György alkalmazott színpadra és Katona Imre dramatizált. A történet egy erdélyi református lelkész viszontagságairól szól, aki újra össze szeretné gyűjteni a szétszéledt „nyáját”, a magyarságot eggyé kívánja kovácsolni egy olyan miliőben, ahol az ortodox román egyház az uralkodó. A magyar nép léte, megmaradása forog kockán a szinte teljesen elrománosodott közegben, egy olyan történelmi helyzetben, melyet az 1903-as mű megjósol, miszerint 1920. június 4-én Erdélyt elcsatolják Magyarországtól és hozzákapcsolják a Román királysághoz (a trianoni tragédiában). Az előadás bemutatóját ezért 2018. december 1-ére, a gyásznapi időzítették Békéscsabán. Az Utrechben tanult pap tevékenységét állandóan megzavaró, lehetetlenné tevő pápa egész egyszerűen ellopja a harangot (ezért a cím). Az édes-bús történet kedves emberi momentumokat is megmutat, a félig magyar félig román családok életébe is betekintést enged. Például a pápa magyar cselédje, akinek testvére elrománosodott, pásztorként éli napjait az érte való aggodás, mikor kint marad a hóviharban, eggyé forrasztja a családot. Florica, a pápa lánya pedig halálosan beleszeret Simándy Pál magyar lelkészbe, a magyar-román ellentétek közepette, mintegy Rómeó és Júlia történetét idézik fel, erdélyi viszonyok között. A szerelmeseket természetesen eltiltják egymástól. A darab konklúziója, hogy kiderül, hogy a pápa, a bukaresti nagyromán irredenta központ ügynöke.

A békéscsabai színészek finom-hangelésű játékában mind a református, mind a román közösséget tüpontosággal, érzékletesen és mesészen festik le. A magyar sors és a reménytelenségben is reményteljes közeget varázsolni tudó lelkész, mint igazi jó „pásztor” védi, bátorítja, istápolja, a magyar gyülekeztet. A mély emberi érzéseket, az érdek és hatalom árnyékában megmutató, egyszerű és könnyed előadásmód teszi élvezetessé a játékot, így a szereplők sorsával, gondjaival nagyon könnyű volt együtt érezni, együttgondolkodni. A pontos karakterábrázolás és a humor, mely a legnehezebb helyzetek mentőöve, fontos és jelentős elemei az előadásnak.

2019. április 28 vasárnap 17.00 – Bubik István Stúdiószínpad

Károlyi Gáspár: A Vizsolyi biblia

Szerkesztette és előadja: Csernus Mariann

Sajnos, olyan is előfordul, egy fesztivál életében (de egy színházban ugyanúgy), hogy egy meghirdetett előadást le kell mondani, például betegség miatt. Ez hála Istennek nagyon kevésszer fordult eddig elő. Mivel a színház élő műfaj, emberek egészsége, pillanatnyi fizikai és idegi állapota határozza meg, erre is fel kell készülnünk. De az igazat megvallva, mégis mindig váratlanul és szomorúan érint bennünket. Csernus Mariann 90 éves, a fesztivál előtt egy héttel már gyengélkedett és végül lemondta az előadást.

2019. április 28., vasárnap, 19.00. - Nagyszínpad

Páskándi Géza:

Lélekharang

dráma két részben

Rendező: Léner András

A dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház előadása

Mind látványvilágában, mind kifejező-eszközeiben modern előadást készített Léner András Páskándi Géza művének színpadra vitelek. Úgy látszik harang tematikájú lett az idei fesztivál, bár egyáltalán nem volt erre irányuló akaratunk, egyszerűen csak így jöttek össze az ilyen szellemiségű előadások az idén.

A dunaujvárosi Bartók Kamaraszínház egy fiatal társulat, akár a színészek életkorát, akár a társulat megalakulásának dátumát tekintjük. Mégis koherens, szép és egységes előadást hoztak, melyben egy magyar származású vallatótiszt drámáját követhetjük nyomon (Őze Áron, a színház igazgatója játssza). A történetben egy békés, fiatal, monarchiabeli szabólegény odáig jut, hogy merényletet hajt végre Ferenc József császár ellen. Az indíték, az okok, egy Bécsben élő magyar család története úgy fejlődnek fel, mint egy krimi szövevényes szálai. A z egyes szereplők magándrámáikban űzik démonjaikat, miközben mintapéldáját adják a bűn és bűnhődés sokszor maguk választotta kilátástalan lelki labirintusának. Álom és valóság, ösztönélet, hétköznapi indulatok és tiszta érzések (például: testvéri szeretet vagy szenvedélyes szerelem) ütköznek össze a színpadon. Páskándi Géza láttató és szabatos nyelvén könnyen megtanul a néző, a pergő dialógusok, sodró lendületű drámaisága, mintegy haláltáncba hívja a magyar történelem szerelmeit, ebben a vészterhes korszakban

2019. április 29. hétfő. 19.00 – Nagyszínpad

Böjte Csaba és a Dévai Otthon Színjászói

Böjte Csaba (OFM), ferences rendi szerzetes tevékenysége régóta lenyűgözi a közvéleményt határainkon innen és túl. Hatalmas energiákkal küzd a gyermekért, a családokért, lelkipásztorként a lelkekért. A”cselekvő szeretet”, ahogy ő nevezi, mindennél erősebb, hegyeket is megmozgatni tudó, összekovácsoló és közösségteremtő, elemi erő. Miben is áll az ő ereje? A példaadásban, az egyszerűségben, az őszinteségben, abban, hogy hisz az emberekben, hogy fáradhatatlanul épít, például otthont az árváknak és problémás családok gyermekeinek, hisz abban, hogy szeretetté lehet változtatni a gyűlöletet, vagy ami rosszabb, a közömbösséget. Áldásos tevékenységével a Dévai Szent Ferenc Alapítvány két otthont is felépített (Déván és Nagyszalontán). Ezekben az otthonokban a családjukat nélkülözni kénytelen gyermekek, nemcsak jövőképet kapnak, lehetőséget az egészséges felnövekedéshez, de további lehetőségekhez is juthatnak. Valamint, ha már alkalmasak a körülmények és még lehetséges, találnak visszautat a családjukhoz is. Megható történetük mindig részét képezi az előadásnak.

Csaba testvér, ahogy mindenki szólítja, közvetlenségével, természetességével, ellentmondást nem tűrő egyszerűségével sosem bírál vagy vádol, mindig segít. A tehetséget és tudást tiszteli és gondozza. Ezért van, hogy tanítványai, az otthon lakói színjászó körben kamatoztatják tudásukat, tehetségüket. Idén Egy Szent Ferencről szóló musicalt adtak elő „Állj meg, ember!” címmel, egy szerb turné után érkeztek Budapestre. A musicalből egy fél órás keresztmetszetet élvezhettek a nézőink.

Nem véletlenül, minden évben ragaszkodunk Csaba testvér meghívásához. Akkora élményt nyújt, olyan hatásos az előadása, mint egy prédikáció, olyan felszabadító a jelenléte, mint egy közös imádság, mint egy gyónás, mint a lelki megtisztulás a nézőink számára. Életre szóló élménnyel távozik közönségünk, mindig tanulunk és jobbra válunk szavai, tanácsai, irányadása során.

2019. április 29. Hétfő, 19.00 – Bubik István Stúdiósínpad

Fekete Sándor:

Lenkey tábornok

a tizennegyedik aradi vértanú

történelmi dráma

Rendezte: Beke Sándor

az egri Gárdonyi Géza Színház előadása

Lenkey tábornok egri volt, ő volt, aki huszárszázadával a 48-as Forradalom és Szabadságharc „gyújtózsinórjaként” elindították a harcokat a császári seregek ellen. Hazafiságból, bátorságból, hűségéből példát adtak a magyar hazának, az utókornak. Lenkeyt vallásossága, szilárd hite mentette meg az örülettől elfogatásakor, bebörtönzésekor és elítélésekor.

Szerelme, Szerafina, lengyel grófnő, azért is szeretett bele, mert seregével nem kaszabolta le a lengyel katonákat, hanem megmenekítette őket a haláltól, a rabságtól. Beke Sándor egy látomásos, álom és valóság között játszódó történetet rendezett, melyet maga dramatizált Pásztó András gyámkodásával. Várhelyi Dénes, történelmileg pontos, megrázó erejű alakítása, mint Lenkey tábornok sokáig fejünkben, szívünkben él. Nagy Lóránt, kíméletlen Ernst Vilmos őrnagya keménységével, mindig emelt hangjával, félelmet kelt és hitelt szerez a Lenkeyt fenyegető veszélynek. Kascsák Dóra árnyalt Szerafinája, a szerelméért aggódó, csodálatos grófnőt festi elénk. Az előadás mellékszereplői, karakterei is kitettek magukért, a nézők szünni nem akaró tapssal jutalmazták az előadás minden szereplőjét.

A vendégszínház különlegessége, hogy az egri stúdió színpadról az Újszínház Bubik István stúdiószínpadára kellett alakítani az előadást, a díszletet, a kisebb, más alakú térre kellett adaptálni. A közös, nagy munkában a két színház műszaki gárdája egyként működött együtt, ezzel csak mélyítve a két színház baráti jó viszonyát

2019. április 30. kedd. 18.00 . Bubik István Stúdiószínpad

Álmom: az Isten

Költők istenes versei

Előadja: Mihályi Győző

Csellón közreműködik. Karasszon Eszter

Egy különleges vers-zene koncertnek lehetünk tanúi az utolsó napon. Szeretünk ilyeneket hívni, nem először szerepel hasonló a fesztivál színpadjain. Ez egy különleges műfaj. Néha megzenésített versekkel fut, néha a versek csak „szólóznak” és a zene aláfest, hangol, színesít. Mihályi Győző színművészről lehet tudni, hogy csodálatosan mond verset. Karasszon Eszter gordonkaművész, fiatal kora ellenére világhírű előadóvá nőtte ki magát.

A Károli Gáspár Református Egyetem égisze alatt találkoztak ezek a jó erők és létrehoztak közösen egy izgalmas és élvezetes előadást költők istenes verseiből és Johann Sebastian Bach szvitjeiből, melyek nagyon is passzolnak egymáshoz. A versek és szvitiek között egy kis ismertetőt, mint nyújtott át Mihályi Győző, az egyes versek keletkezéséről és a költőikről. Ady Endre, Karinthy Frigyes, Radnóti Miklós, Örkény István, József Attila, Petőfi Sándor és Shakespeare műveit hallhattuk.

Az előadás a RefCOO, Református Művelődésért Kutatóműhely támogatásával jött létre, producer: Dr. Bársony Márton PhD volt.

Fesztiválzárás:

2019. április. 30. kedd. 19.00 – Nagyszínpad

Bolyki Brothers koncert

A fesztivált Hallelujázással zártuk.

A Bolyki Brothers a capella énekegyüttes a jazzrajongók körében nagyon nívós és népszerű együttesként jegyzett. Az öt fős együttes tagjai kivétel nélkül magas színvonalon képzett, hangszeres zenészként is működő muzikusok. Amit csinálnak, az a szó szoros értelmében vett öröme. Godspell koncertjük bejárta már Európát, meghódította az Egyesült Államokat és most a VI. Keresztény fesztivált zárta. A csodálatos, kiművelt énekhangok élvezete mellett meglepetés-vendégekkel is kedveskedtek az Újszínház közönségének. Bolyki Sára, a már külföldön is ünnepezt, fiatal jazz énekes, Bolyki Tamás jazz gitár művész valamint a nagyon fiatal B4 nevű, négytagú jazz énekegyüttes is fellépett a koncerten. Csupa tehetség, konzervatóriumot végzett családtagok. A csodálatos zsoltárok, himnuszok és halleluják (valamint az elmaradhatatlan „Hová mész te kisnyulacska?” - feldolgozás) között a humor, a játék nagy mestereiként, mindenről rímek és viccek gyártottak. Kellemes, élvezetes esttel zártuk és az Esti dal hangjaival a VI. Keresztény Színházi Fesztivált, mely számunkra nagy sikere miatt is örökre emlékezetes marad.

c./ a repertoár-játszáshoz és a többtagozatos művészeti struktúrához kapcsolódó művészeti gyakorlat bemutatása

1. az évadra kitűzött célok és azok megvalósulásának tagozatonkénti összefoglalása, ennek keretében különösen műsorpolitikai célkitűzések és azok teljesülése, valamint a repertoár bemutatása

1. Tersánszky Józsi Jenő: A kegyelmesasszony portréja

Rendező: Csiszár Imre

ŐSBEMUTATÓ: 2019. szeptember 28.

Nagyszínpad

Az Új Színház másodszor választ Tersánszky darabot repertoárjába, hiszen a közönség igényes szórakoztatása (szórakoztatva nevelése) éppen olyan szent célunk, mint a komoly drámai darabok problematikáinak megismertetése. A varázslatos Kakuk Marci írója több mint két tucat szórakoztató színművet, jelenetet is írt. Jókai és Krúdy óta a magyar irodalom legtermékenyebb szerzője. A humor és a bölcsesség szabad szájú satíráiban, vidám szerelmi tárgyú jeleneteiben éppúgy buzog, mint regényeiben. Tersánszky fura figura volt, küllemre is, olyan, mintha saját regényeiből bújott volna elő, művészi szinten játszott gitáron és fuvolán, miközben szinte minden hangszerhez értett. Ha épp nem volt pénze elment zenebohócnak is. Bárkinek az utcán szívesen kifejtette véleményét a fennálló rendszerről, hírhedt alakja volt a kocsmák és kávéházak esti közönségének. Ma úgy hívnánk igazi életművész volt. Ez a pikírt, életimádó figura arra vetemedett, hogy az időben visszamenve, írjon egy maró gúnnnyal, társadalom- és művészetkritikával átítatott vígjátékot, amelyben azért a művészet értéke és a szerelem végül a helyére, vagyis a piedesztálra kerül.

A kegyelmesasszony portréja egy könnyed, franciás vígjáték erős satírával, maró gúnnnyal, vagyis nagyon is magyar jellegzetességekkel rendelkezik, amely Tersánszky halála után (1969) jelent meg a Magvető kiadó gondozásában 1971-ben, vígjátéki, tehát színpadi formában. A meséjét azonban, visszadatálva, a 20-as, 30-as évekbe helyezi.

A történet Hautfresser fotóműtermében kezdődik, amely éppen most avanzsál galériává. Az üzlet, ami eddig a fényképek készítésével, kidolgozásával, nagyításával és a fotókról másolt képeslap méretű akvarellek készítésével foglalkozott, most festmények árulására és kiállítására vállalkozik. A tulajdonos, Hautfresser (Lux Ádám) egy könnyörtelen üzletember, aki csak a bevételt nézi, inkább kelendőbb, divatos, de értéknélküli képeket árulna. Lánya, Olga (Nemes Wanda) a képzőművészet megszállottja, magas presztízsű kritikai lapokat olvas, számon tartja a kortárs művészet remekeit és remek képviselőit. (Úgy is mondhatnánk, hogy egy kissé sznob.) Ő szívesebben árulná, a komolyabb művészek képeit. Apja azzal a művészetfilozófiai kritikával érvel, hogy: „Honnan veszünk (az új képekhez) előkelőbb embereket?” Azonban egy nap beállít a boltba egy tehetséges, de éhező zseni, Dulder-Tűrő Ákos (Viczián Ottó), azzal a feltett szándékkal, hogy képet ad el. Megjelenik a háztulajdonos Tsitseriborcho bárónő (Timkó Eszter) és lánya, Lenke (Orosz Csenge), akinek a szoknyavadász Thorhafái (Szakács Tibor) államtitkár udvarol. Sajnos, Lola (Gregor Bernadett), a festő felesége is arra téved. Így a bonyodalom kellős közepén vagyunk. Thorhafáinak megtetszik Lola, Lola pedig lehetőséget lát, hogy megszabadítsa magát a férjétől. Arnold (Vass György), az epés alkalmazott féltékeny Dulderre, mert nemcsak a képek másolását veszi el tőle, hanem Olga bizalmát is. Thorhafáiból minden vizek minisztere lesz idő közben, Lola inflagantit szervez, így kegyelmesasszonnyá lesz. Az asszony megy, a háztulajdonos báróné pedig bosszút esküszik hoppon maradt lánya miatt. Dulder képeit árulni kezdi az újdonsült galéria. Megérkezik az éjvölgyi leányintézet igazgatója, Botos (Csurka László), a felesége (Brunner Márta) és Négyessy grófnő (Bordán Irén), az intézetnek

szerveznek kiállítást. Előkerül Dolder első alkotása, abból az időből, amikor a felesége még modellként kereste a kenyerét. A kép, egy teljesen meglepő, szinte kubista festmény, kitekert végtagokkal az asztalon táncoló meztelen hölgyet mintáz, kopasz fénylő férfifejek koszorújában, akik rendkívüli figyelemmel kísérik, mi több: éhes szemekkel kísérik a produkcióját. A képnek csak egy hibája van, hogy teljesen felismerhető rajta a kegyelmesasszony arca. Elkezdődik a licit a képre a bárónő és Lola között, Olga vezényletével, aki nemcsak Lolán akar férje miatt bosszút állni, hanem Doldernek is meg akarja szerezni az őt illető árat, vagyis a művészete értékét. Ez szerelme jele.

A rendezés (Csiszár Imre) a vaudville-k és némafilmek világába kalauzol minket. A burleszk teljes tárházát untig kimerítő, eltúlzott, tipizált mozgás határozza meg a játékmódot. A nevek beszélő nevek, a karakterek elnagyoltak, a figurák szélsőségesek, a darab rendkívül színész-centrikus és a jóízű komédiázás összes elemét igyekszik felvonultatni. Színészfürdő, jutalomjáték ez, színésznek és nézőnek egyaránt. A zene a 20-as, 30-as évek ragtime-ja, a némafilmek jellegzetes zongorás kísérete. A díszlet a forgóra kerül, így az első és záró kép közötti szobabelső könnyen átdíszítható egymás után. A jelmezek és díszletek szépen kiállítottak, aprólékosak, és ami a legfontosabb korhűek, hiszen egy korabeli és egy mai inlagranti mechanizmusa merőben más. Az előbbi megesése esetén a nagyságos asszonyt feleségül kell venni, jelen esetben kegyelmesasszonnyá kell tenni!

Bár a rendezés jótányit sem enged a formából az egész előadást a színészek fogyhatatlan energiáira bízva, és hagyja előcsillogni a tehetségeket. Nemes Wanda szélvészfélegként söpri végig az előadást, magával ragadva nézőt és partnert egyaránt, végigszerepelve, végigtáncolva, végigbeszélve a két felvonást. Vass György játékoságával, nagy váltásaival, temperamentumosságával „tarol” és könnyekig kacagtat. Lux Ádám, a komoly üzletember zártságától a mulatságos kisemberig mutat gazdag palettát. Vicián Ottó alakítása árnyalt, még kis mozgásterű karakteréből is fölényes főszereplőt formál. Gregor Bernadett, a címszereplő, sok színnel alakítja a számító és felkapaszkodni vágyó kegyelmesasszonyt, úgy, hogy mer ellenszenvenné is válni. Szakács Tibor könnyeden komédiázik, mint fedhetetlen, komoly úr, és mint nagyon is esendő ember. A kis szerepek alakítói is kitesznek magukért, hiszen olyat és olyan nagyon jól játszanak, amelyeket talán nem is láttunk még tőlük, így kedves meglepetéssel dicsérhetőek például: Bordán Irén, Timkó Eszter, Orosz Csenge, Csurka László...

A közönség önfeledt nevetéssel és tapssal hálálja estéről-estére meg.

2. Csukás István – Kökényessy Ági – Bártfay Rita: A Nagy Ho-ho-ho horgász télen-nyáron

BEMUTATÓ: 2019. december 8.

Rendező: Kökényessy Ágnes

Nagyszínpad

Már önmagában véve is nagy presztízs-növelés, bizalom és megtiszteltetés egy budapesti színház számára, ha egy olyan kaliberű író, mint Csukás István, aki a gyermek- és ifjúsági irodalom koronázatlan királya, engedélyt ad egy regényének adaptálására, színrevitelére. Már Csukás neve sikert ígér. Sőt még részt is vesz a közös „játékban”, olyan kedvvel, ötletáradattal és odaadással, amilyen csak a legnagyobbak alázatára, szeretetére jellemző. Az Új Színház nem győzi háláját kifejezni Csukás István Kossuth-díjas írónak, aki nemcsak ’lektorálta’ a színpadi változatot, de a dalszövegek megírását is ’elkérte’ és egy közös ötlet kapcsán, - hangjával is - szerepel az elkészült előadásban (így megörökíthettük azt, és előadásról-előadásra velünk van).

„Mert horgászni csak jókedvvel és derűs szívvel lehet”. Ez lett az előadás tételmondata és lett az „összetartás” jelszava. (Szerzői megjegyzés: Összetartás: a színpadra lépés előtt a

színészek, alkotók, résztvevők összegyűlnek, és egy, a darabból kiragadott mottóval biztatják egymást a közös munkára, energiát adnak át egymásnak és biztosítják egymást, egymás és a közös cél szeretetéről, sikeréről. Nagyon szép színházi szokás ez, csak bizonyos „kegyelmi” állapotokban jön létre, válik hagyománnyá.) De mit is közvetít ez a mondat? Azt, hogy sikeresen színházat csinálni /de bármi mást is az életben/ csak szeretettel, tiszta szívvel lehet. Ez a darab legfőbb üzenete.

Csukás István (82 éves), a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas magyar költő, író, forgatókönyvíró, a Digitális Irodalmi Akadémia tagja. Generációk nőttek fel humorán, élet-, felnőtt- és gyerekszereteten, derűjén és játékoságán. Olyan pontosan látja a világ jelenségeit, olyan műveltséggel és finomsággal viccel, olyan ismerettel és szeretettel jellemez, és titokban a jóra, szépre, érdemesre tanít, hogy játéknak fogható fel az általa kialakított miliő, játszótérre válik az egész világ. A szerethető karakterek: A Süssi, a sárkányból, a Pompos meséből, a Mirr-Murr kalandjaiból, a Pintyőke cirkusz világszámból, A keménykalap és krumpliorrból, A kiscsacsi kalandjaiból, A legkisebb ugrifülesből vagy az Ágacskából... (és még hosszú a sor!), mind a szeretet és az elfogadást keresik, rafináltak, vagy egyszerűek, mindenesetre meghatóan bűbajosak. Csukás István meséi olyan mesék, amik nem mesék, komolyan és jól szerkesztetve komponált történetek, melyeken a felnőttek éppúgy szórakoznak olvasásuk, nézésük közben, mint a gyerekek, hiszen a gyerekeket pont olyan komolyan kezeli (felnőtként), mint szüleiket (akiket pedig visszaenged a gyermekkorba). Talán ez Csukás István a titka. És a feltétel nélküli szeretet.

A nagy Ho-ho-ho-horgász történetét négy kötetben olvashatjuk, ismert a közkezdelt rajzfilm is, Balázs Péter és Mikó István kiváló szinkronhangjával (Sajdik József rajzaival). És szerintem, már együtt dúdoljuk a főcímdalt a 100 Folk Celsiustól: „Ha itt a nyár, ugye komám...” A jólelkű horgász megindító történeteiből egy sajátos szempontok alapján kialakított adaptációt készített az Új Színház, mely, mint új kortárs magyar dráma is felfogható. Ebben az értelemben ősbemutató készül. A darab érdekessége, hogy Csukás István teljes szabadkezet adott a színpadi változat kialakításában, csupán néhány kritikai észrevételt osztott meg velünk, melyet boldogan fogadtunk meg, és kérte, hogy a dalszövegeket ő írhasa meg. A magyar szólás-mondást követő címmel ellentétben a nyári kalandokkal kezdődnek a Nagy Horgász és a Fő kukac összefűzött meséi, és a téllal zárulnak, pontosabban a szeretet ünnepeivel, a karácsonnyal.

Az epizódok láncot alkotnak, egymásnak adják át a „szót”, a nyár legszebb kalandjairól. A csalafinta csalitól, Az éjszaki horgászaton és a Titokzatos békaemberen át, a Virágcsokor a horgászbeton című meséig, úgy, hogy közben megtalálják egymást Horgász és Fő kukac és jól megjegyezzük, hogy „Reszkessetek halacskák!”. Persze, az is kiderül, hogy a horgász egy tiszta, jólelkű lény és a horgászat nem halgyilkosság, hanem sport, mert a halat mindig visszadobja a folyóba. A tél a semmittevés, a napfénytelenység, a boldogtalanság és az unalom időszaka. Egy horgász kell hozzá, akinek a feje tele van ésszel, hogy olyan trükköket fundáljon ki, amivel a legmélyebb unalmat és depressziót is el lehet űzni. És ez a horgászat! Fürdőkádban, a piacon, párnákkal, ellopott hallal és fagyasztott hallal. Fő a kaland! A sok túrés és csel jutalma a karácsonyi hal, amit megkapnak játszani, horgászni a fürdőkádban. De mi lesz a karácsonyi vacsora?: Mi más, mint a bejgli!

Kacagtató, szinte abszurd helyzetek, jellemkomikum, vicces, a jelenre utaló kiszólások, változatos karakterek (még a halak is egyénítettek) képezik a darab humortárát. Erősen követve és sűrítve Csukás regényeit, szövegeit.

Az adaptációt Kökényessy Ági, a darab rendezője, és Bártfay Rita, dramaturg közösen készítették nagy gonddal. A mesék közül azok váltak színpadra alkalmazhatóakká, amelyeket technikailag a színház kivitelezni tudott. Más a regény és pláne más a rajzfilm műfaja.

Léteznek a Horgásznak futó báb- és amatőrszínházi feldolgozásai (melyekkel Csukás István nem elégedett), de azok csak a nyári epizódok egyes momentumait fűzik össze, jobb-rosszabb minőségben. Legközelebb az új színházi változathoz az ismert rajzfilm áll, úgy, hogy azt egyáltalán nem vettük alapul. Viszont a színpadi adaptációban mindkét felvonásában több epizódot összedolgoztunk és folytatólagos, kerek történeté gyúrtunk, néhol bővítettünk, Csukás szövegeinek sűrítésével, szándékainak maximális szem előtt tartásával.

A megvalósításban a rajzfilm evidenciái újabb, megoldásra váró problémákat eredményeztek. Például a méretkülönbségek kérdését. Matyi Ágota díszlet- és jelmeztervező kiválóan uralta: a halak-, kukac-, macska-, kutya-, holló-, ember- arányokat. A halak preparált szivacsteste, a Főkukac jellegzetes haja és gyűrűi, a piaci árusok jellemábrázoló megjelenése, valamint a Horgász téli és nyári ruhája, kalapja, megannyi lelemény sziporkázása (a Sajdik illusztrációk figyelembevételével!). A díszlet, karikatúrisztikusan elrajzolt, ötlettel és harsogó színnel teli álomvilág, (egy horgász szerint) ideális miliő, művészi megfogalmazása. A háttérvetítésben a rajzolt és a valós világ észrevétlenül vegyül és szervül az animáció segítségével. A pazar látvány tökéletesen visszaadja és továbbgondolja a Horgász történeteit, még kézzelfoghatóbbá téve és közelebb hozva azokat.

A rajzfilm, mint előzmény, olyan technikai nehézségek leküzdésére ösztönzött bennünket, mint a repülés megoldása. A horgászat menete ugyanis, hogy a Horgász a Főkukacra csatolja az övet, amely a zsinór végére van erősítve és a vízbe dobja. Ez színpadi megfogalmazásban csak reptetéssel lehetséges. Az alpinetika munkaigényes, de nagyon látványos elem a színpadon. Gondos tervezést, pontos számításokat és aprólékos kidolgozást követelt meg használatától a biztonság érdekében. Ennek segítségével tud a Horgász is a víz alatt úszni, lebegni. Mulatságos percekert pedig akkor szerez, amikor túl- vagy az ellenkező irányba dobja a csalit. Valamint a holló nézőtér felett való átrepülését is reptetéssel oldjuk meg az előadásban, meglepetést és örömet szerezve, a közönségnek.

Egy prózai színház számára mindig nagy kihívás és kaland, ha az előadás zenei betéteket, koreografált mozgást és éneklést is tartalmaz. (koreográfus: Ullmann Krisztina, a híres slágergyáros-zeneszerző, Ullmann Ottó és a neves balettmester Igaz Luci lánya).

Nagy felfedezés számunkra, hogy színészeink, milyen jól énekelnek, milyen könnyen tanulnak táncokat, és milyen remekül adják mindezt elő. Az ilyen típusú próbafolyamatokat nagyon meg szokták nyújtani az ének- és tánc-korrepetíciók, amit jelen esetben a szokásosnál gyorsabban abszolvááltak művészeink. Az előadás érdekessége, hogy Dörner György, az Új Színház igazgatója szerezte a zenéjét (mind a tíz számot), mely mívés stílusparódiák sorozata. Mosolyra fakasztja a nézőket, a slágerek fülbe mászó, könnyedek, megjegyezhetők. A szöveg fordulatos, szituatív, tanulságos és mulatságos, vagyis: 100%-ban Csukás.

Kacagtató és dramaturgiai fontosságú elemei az előadásnak: a hangok. A humoros és illúziókeltő effekteken és zörejeken kívül megjelenik még az előadásban: a Szúnyog hangja, a Feleség hangja, a Kishal hangja és az Író hangja is. A Szúnyog, beszélő szereplő, de méreténél fogva nem látható, Király Orsolya kölcsönözte a hangját a figurának. A Feleség „szinkronhangja” Esztergályos Cecília, játékosággal, kiváló stílusérzékkal, bájjal és jó kedvvel alakítja, a fenyegető, felnőttvilágot ábrázoló karaktert. Izgalmas színfolt, remek ellenpont.

A Kishal egy misztikus figura, aki azért került az előadásba, mert annyira szerettük a két regény leírásait, Csukás István jellemzéseit, hogy sajnáltuk volna nem megjeleníteni őket a darabban. Így kitaláltunk egy afféle mesélőt, egy hal-archetípust, aki a II. felvonásban meg is születik, és mint báb szerepli végig az előadást, a hangját pedig Kökényessy Ágától kölcsönzi. Az Író hangja, amolyan Úr hangja, a mese világának a megteremtője, Csukás István maga.

A rendezés jobbára színész-centrikus. Incze József egy az egyben a Nagy Ho-ho-ho-horgászt hozza, mind külalakjában, mind esetlen, szerethető figurájában, akit játszik. Olyan férfit, aki akkor is győz, ha elügyetlenkedett helyzetek során van túl, mégis fel tud állni győztesként

mindig, minden szituációban. Incze József vállán nyugszik az előadás, aki ennek ellenére könnyedén végig egyensúlyoz a nem is rögnélküli úton; énekel, táncol, elgondolkodtat és komédiázik.

A Főkukac, Papp Csaba, egy nagyon tehetséges fiatal színész, a Pesti Magyar Színház végzős növendéke, az Új Színház felfedezettje. Nemcsak színészi képességeivel, szimpatikusságával, akrobatikus tudásával, de magassága miatt is a szerepre született.

ifj. Jászai László négy szerepet is játszik az előadásban, négy különböző karaktert: Béka, Harcsa, Krumpliárus és Macska, mindegyikben lubickol és brillírozik. Négy hal is szerepet kapott. Mind a négy figura egyénített embertípusról vett mintát, olyan tipikus alakok, mint a commedia dell' arte ismert jellemei. Király Orsolya, Incze Máté és Darányi Ádám alakítják. Érdemes a nevüket megjegyezni. A Halak énekelnek, táncolnak és opponálnak a Horgással. A negyedik Hal: Csurka László, aki örömmel vállalta a felkérést, az Öreg hal szerepére. Erős színpadi jelenléte, tiszteletet parancsoló profizmusa emeli az előadás fényét. Vele együtt három Kossuth-díjas művész közreműködött az előadásban (Esztergályos Cecíliát és Csukás Istvánt követve). A vállalkozás komolyságát talán ez is alátámasztja, hogy ilyen nagy művészek részt vesznek benne csupa játékosággal és örömmel.

Az előadást elsősorban családoknak szántuk, komolyan véve, hogy a gyerekekkel együtt a felnőtteknek is örömet és szórakozást nyújtson a produkció, hiszen a felnőtt korosztálynak is alapélmény volt A Nagy Ho-ho-ho-horgász története, vagy a regény, vagy a rajzfilm formájában. Csukás István szövegei kiválóan alkalmasak arra, hogy nemcsak a gyerekeket, de a szülőket is vidámságra, derűre bírják. A mosolygó és meghatott arcokat látva a nézőtéren elérte a színdarab a célját. Sőt, még az ügyetlenkedő horgászok is kacagva magukra ismernek. A legutóbbi előadás végén háromszor tapsolta vissza a közönség a Horgász-indulót (Pethő Zsolt- Csukás István szerzeményét) melyet önfeledten, az előadásban fellépő a művészekkel végig énekeltek. Így azt gondoljuk, hogy a darab csak most indul diadalútjára, nem is csoda, hiszen olyan zsigeri mondanivalót, üzenetet hordoz, mint az elfogadás és a szeretet. Manapság erre van a legnagyobb szükség.

A darab a Katona József Pályázaton a harmadik legjobb kortárs magyar drámaként szerepelt, így talán érthető az este 7 órás bemutató igénye. Csukás István művészetében az a gyönyörű, hogy a gyerekeket, és a gyerekek világát nagyon komolyan veszi, míg a felnőtteket hagyja vissza nosztalgizálni a gyermekkor romlatlan, csínyekkel teli, huncut világába. Ezt képviseli ez az előadás.

3. Katona Imre: Madarak

Rendező: Katona Imre

2019. március 1.

Bubik István Stúdiósínpad

A madarak különös lények: a levegőből jönnek, mint akik felette állnak a földnek, de táplálékukat innen szerzik, és ide is ürítenek. Minden mitológia ismeri a sötét oldalukat is, nem csupán békegalambokról és kedvesen daloló énekesmadarokról van tudomása. Ady Endrétől a héják nászáról lehet tudomásunk, és a népmesevilágunk is tud a madáraszonyról, akit tollruhája ellopásával szolgálatkész asszonyunkká tehetünk, ám ha megtalálja a ruhát, azonnal elrepül. A bohócok hasonlóan kétélű figurák, nem véletlen, hogy a gyerekek nagy része nem szereti őket. Harsány maszkja és gesztusai ijesztők, mivel nem tudhatjuk, mit tesz a következő pillanatban. Katona Imre és Húros Annamária jelmeztervező ilyen alakokat ereszt egymásra.

Az Újszínház színészei jól elevenítik meg ezeket az elrajzolt figurákat ebben a zenés előadásban. Súlyos bohóctréfák sora elevenedik meg alapvető emberi gyarlóságokat téve szemléletessé és kézzel foghatóvá.

4. Balogh – Kerényi – Rossa: Csíksomlyói passió

BEMUTATÓ: 2019. április 26.

Rendező: Nagy Viktor

Nagyszínpad

Az évekig nagy sikerrel játszott, 1981-ben született várszínházi előadás után Nagy Viktor egy különlegesen értelmezett, örökérvényű és összegző produkciót készített ugyanabból a szövegkönyvből, melyből Kerényi Imre tanár úr is egykor. Az eredeti XVIII. századi ferences szellemiségű szövegek a híres nagypénteki szenvedéstörténeti misztériumdrámák során hangzottak el, újra értelmezésük során többletjelentéssel gazdagodtak. Az előadás központjában az esendő ember küzdelme áll. Az ember csak játéka a jó és rossz harcának, melyben végül mindig a jó győzedelmeskedik. Jézus Krisztus megváltja az emberiséget bűneitől szenvedése és kereszthalála által, győz a jó, Jézus a világ királya lesz.

A komponáltságában és képi elemeiben rendkívül gazdag és látványos előadás díszlet és jelmezvilága, Rátkai Erzsébet jelmeztervezőt és Horesnyi Balázs díszlettervezőt dicsérik. A caravaggio-i szinkavalkád, az omló taft kelmék suhogása a pompáig túldíszített barokk templom, mind a vallásos világunk képzőművészeti hagyatéka, több ezer év vallásos kultúrájának az üzenete, szemgyönyörködtető tolmácsolásban.

A koreográfia, az élő nép- és egyházi zenét játszó együttes csodálatos hangszeres közreműködése, a színészek letisztult, egyszerű, kifejező, hogy mély tragikummal, hol könnyed humorral, gúnnal teljes játéka minden érzéket leköt, tanít és szórakoztat. Mindeközben felvonultatja az Ó- és az Újszövetség szemelvényeit: Jézus születését, és kereszthalálától a feltámadásig, mint a történet katarziséját. Okokat keres, és vigaszt nyújt. Ez a sokkomponensű, nagy szereplőgárdát felvonultató zenés előadás az Újszínház új büszkesége, melyet, szeretettel nyújtott nézőinek, rajongóinak át.

2. a tagozatok egymáshoz való kapcsolódása, a több tagozatot is érintő produkciók bemutatása, együttműködés

A színház egytagozatos próza színház

d) közönségkapcsolati rendszer bemutatása

1. közönség szervezési munka bemutatása, ennek keretében különösen az évadra meghatározott feladatok és teljesítésük, a módszerek, eszközök és eredményesség tekintetében:

Az Új Színház évada értékesítési szempontból, a 2018/2019-es évadban a kitűzött terveknek megfelelően alakult, a tervezett 2% látogatottsági emelkedést elérte a színház, sőt a terveket is sikerült túlszárnyalnunk. Az évadban a legnagyobb hangsúlyt a fiatalosabb és nyitottabb kommunikációra helyeztük, valamint az ezekkel együtt járó partnerkapcsolatok kiépítésére. Az évad feladata volt a fiatalabb réteg elérése idén is, mely a szervezési osztály, valamint a marketing osztály szoros együttműködésének köszönhetően sikerült. Egyre több fiatal látogat el hozzánk. Szintén nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy minél több vidéki diák tudjon hozzánk ellátogatni, így különböző kedvezményeket és akciókat vetettünk be ennek érdekében. Az online vásárlók száma is emelkedett, emellett. Jelenleg a színházba 3 főállású szervező és 4 fő jegypénztáros dolgozik, valamint 25-30 külsős szervező.

2. karitatív tevékenység bemutatása, ennek keretében különösen a kedvezményrendszer, együttműködések, a művészeti munkához közvetlenül nem kapcsolódó tevékenységek ismertetése:

A színház a társadalmi felelősségvállalás elvének elkötelezettjeként közel hetven (civil) szervezettel és intézménnyel ápol jó kapcsolatokat már az idei évadban és különböző állandó, vagy időszakos kedvezményekkel segíti őket. A teljesség igénye nélkül, ebben a szellemben működik együtt a teátrum a különböző nagycsaládos-szervezetekkel, a történelmi egyházakkal, oktatási intézményekkel, minisztériumi háttérintézményekkel. Hangsúlyos elemként kezeli e tárgykörben a színház repertoárja jellegéből és a vállalt küldetéséből is eredeztethetően a magyar-magyar együttműködések és kezdeményezéseket is. Az Új Színház a fogyatékkal élőkre is fokozott figyelmet fordít, ennek szellemében fogadják a színház munkatársai az egyébként akadálymentesített épületbe érkező mozgássérülteket, s több alkalommal hívtak meg sérült gyerekeket nevelő szülőket is. A vak és gyengén látó embertársaink védelmét és érdekeit képviselő legfőbb országos szervezettel az Új Színháznak hosszú távú együttműködési megállapodása van, továbbá a hallássérültek színházi élményének befogadását segítő pályázati lehetőségeket is igyekszik kihasználni a teátrum. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy minél több emberrel meg tudjuk ismertetni a színház csodás világát.

3. közösségépítő tevékenység, önkéntesek bevonása:

Elsősorban rendezvények segítik elő a színház közösségépítő tevékenységét. A színház a speciális előadáshoz valamint a premierekhez is önkéntesek segítségét veszi igénybe. Nagy jelentőséggel bír számunkra, hogy évről évre kapcsolódunk a Színházak Éjszakája programsorozathoz, ápolva ezzel is a színházak közötti művészeti együttműködést és a színházba járás népszerűsítését. Kulisszajáráson magyaráztuk el a színház felépítését, működését, a technikai adatokat, lehetett „utazni a forgón”, kipróbálni a süllyedőt. A Színházak Éjszakába keretében belül a közönség betekintést nyert több előadás nyílt próbájába, valamint este közös örömmenélésre invitáltuk a nézőket. A nap folyamán a gyerekeknek külön játékokkal készültünk.

4. az egyenlő bánásmód jegyében tett intézkedések, az előadások akadálymentesítése:

Az Új Színház a fogyatékkal élőkre is fokozott figyelmet fordít, ennek szellemében fogadják a színház munkatársai az egyébként akadálymentesített épületbe érkező mozgássérülteket, s több alkalommal hívtak meg sérült gyerekeket nevelő szülőket is. Szoros együttműködés van a 90 Decibel csoporttal így több alkalommal tudunk fogadni hallás- és látássérült vendégeket. Ilyenkor az előadások előtt mindig szervezeten kulisszajárást és színpadbejárást is tartunk. Szintén kedvezményes áron látogatják előadásainkat a mozgáskorlátozott látogatók is.

e) jegyértékesítési rendszer bemutatása

1. marketingstratégia bemutatása

A színházi évad beindítása, valamint az új előadások bevezetése az elsődleges feladata a marketing osztályunknak. A lehető legnagyobb figyelmet mindig az új bemutatók kapnak, melyek esetében idén nagyon markáns sajtóvisszhang is megfigyelhető volt. Az évadban két alkalommal tudtunk a színészekre felépített plakátkampányt szervezni, mely jelentősen hozzájárult az évad sikeréhez. Szintén sok új kapcsolatot sikerült kiépítenünk online és offline

médiumokkal is, melynek köszönhetően nagyon sok portálon folyamatosan jelen voltunk. A sajtó munkatársai is az idei évadban jelentősen hozzájárultak a sikereinkhez. Természetesen a jeles eseményekre is nagy hangsúlyt fektettünk, mint a kerek születésnapok, gyermek születések, illetve a színészeink idén kapott állami díjai. A stratégiánk alapja most már 3 éve azonos, mégpedig a közönség fiatalítása, illetve új csatornák nyitása.

2. módszerei, eszközei, ennek keretében különösen a hálózat működtetése, területi hatókör, csatornák

A színház egyre jelentősebben használja a saját felületeit. A közösségi oldalunk jelentős változáson és növekedésen esett át, valamint egyre jelentősebben tudjuk használni a képmegosztó oldalt is. A kommunikációnk alapja mindig a saját felületünk, ha online platformot is használunk, amelyek folyton visszairányítanak a saját oldalunkra. Az ATL eszközök esetében főleg Budapestre valamint Pest megyére korlátoztuk a kommunikációnkat, míg a saját felületeink targetálása nagyobb kiterjesztésű.

3. bérletek bemutatása mutatószámokkal, ennek keretében különös tekintettel a gyermek- és ifjúsági, nyugdíjas, felnőtt, középiskolai korosztálynak hirdetett, bérleteken belüli telítettségre

A bérletrendszer a korábbiakhoz teljes mértékben hasonló. Az idei évadban új bérlet nem került bevezetésre, viszont a karácsonyi időszakban sokkal nagyobb hangsúlyt fektettünk a bérleteinkre, melynek köszönhetően közel 15% növekedés volt tapasztalható. Továbbra is van kedvezményes diák és nyugdíjas bérlet.

f) nézőszám növelésének gyakorlata

1. új közönségréteg megszólítása, különösen a gyermek- és ifjúsági és 18-40 éves korosztály vonatkozásában, eszközök, eredmények ismertetése:

A már említett új rétegek megszólítása, illetve az ifjúság felé új koncepcióval növelnénk a nézők számát. Miután a társulat tagjai között több olyan jelentős, idősebb alkotó van, aki az utóbbi évtizedekben nem jelent meg budapesti színpadokon, számítunk az idősebb közönség számának ugrásszerű megnövekedésére is. A közönség nem homogén, olyannyira, hogy igényli a családi színházat, igényli, hogy a családok fiatal tagjait is megismertesse az Új Színházzal. A gyerek és ifjúsági előadásaink (összesen 7) továbbra is nagy sikerrel futnak. Az idei évben még plusz utazási támogatással is elősegítettük, hogy minél többen eljussanak hozzánk ezekre az előadásokra.

2. új, nem hagyományos módszerek és eszközök alkalmazásának gyakorlata, elvárások és kihívások kezelése:

Fontosnak tartjuk, hogy a varázs ugyan megmaradjon a színházzal kapcsolatban, de azt is tudjuk, hogy az emberek kíváncsiságát is ki kell elégíteni, éppen ezért rendszeresen szervezünk a színházban túrákat.

3. kedvezményrendszer és eredményei

A kedvezmények tekintetében a színház a diák és nyugdíjas kedvezményeken túl csoportos kedvezményeket alkalmaz, amelyek mértéke 20-25 %. Továbbá a pedagógusi és a közalkalmazotti kedvezmény is 20%-al van jelen.

g) médiakapcsolati tevékenység bemutatása

1. helyi, regionális és országos hatókör és médiumok-felületek szerinti bemutatása

A folyamatos mediális jelenlét, többcélúsága okán létfontosságú az Új Színház számára is, egyaránt a helyi, regionális és országos, valamint online és offline médiumok terén. A pr- és

marketingcélokat szolgáló téma- és hírgenerálás mellett, a színházzal kapcsolatos hírekről és eseményekről a színház folyamatosan tájékoztat több száz médiumot. Valamint kialakítottunk az idei évadban mindkét fél számára előnyös barterkapcsolatokat.

2. premier előtti és utáni médiaaktivitások, ezen belül különösen kritikai visszhang és saját anyag megjelentetése

A média figyelme óhatatlanul a premierek, az évadnyitás és évadzárás időszakában erősödik fel leginkább. A színház teljesen új alapokra helyezte a sajtókapcsolatait. A napi ingyenes magazinnal remek kapcsolatunk van, a rádiók is egyre többet foglalkoznak velünk, de a leghangsúlyosabb jelenlét az online platformokon tapasztalható.

A közszolgálati médiumokban való jelenlét ebben az évadban kisebb arányú volt a korábbiakhoz képest. Kulturális-színházi internetes portálokon viszont sokkal többször és hosszabb ideig jelentünk meg.

3. társulat tagjainak médiaaktivitásai, különös tekintettel a produkció népszerűsítő, illetve produkcióhoz nem köthető aktivitásokra

Az Új Színház számtalan sokoldalú művészt foglalkoztat, személyük, magánéletük és más munkáik gyakran szolgálnak téma gyanánt a médiában például filmes-, televíziós- szinkronos aspektusokból vizsgálva. Rendszeresen készülnek vágott videó-anyagok és interjúk, amelyeket az érdeklődők a színház honlapján és saját youtube-csatornáján tekinthetnek meg.

4. saját gyártású anyagok és az alkalmazás felületeinek bemutatása

Új Színház saját Facebook oldalán mutatjuk a produkciók rövid reklámfilmjeit, videó anyagait, illetve a weblapon folyamatosan figyelemmel lehet kísérni az aktualításokat, információkat.

5. gyermek- és ifjúsági korosztály védelmét szolgáló nézőtájékoztatási rendszere korhatárokról való tájékoztatás módja, formája:

Minden előadás esetében a promóciós anyagokon fel van tüntetve a korhatár.

h) saját előadásaihoz kapcsolódó jegyár-bevételeken túli, egyéb bevételi források feltárásával összefüggő tevékenység bemutatása és annak eredményessége:

Tájéloadások népszerűsítése, hazai és nemzetközi fesztiválokon való részvétel, a színház helyiségeinek kiadása rendezvények lebonyolításához.

i) helyi művészeti, közoktatási, közművelődési és társadalmi, közösségi szervezetekkel való kapcsolatépítés bemutatása

1. együttműködések bemutatása, időbeli hatálya, célja, módszere, eredményei, különös tekintettel a saját vagy más szervezet által megvalósított projekt, fenntartó által elvárt célfeladat teljesítésre, valamint a részvétel bemutatásának személyi, tárgyi és pénzügyi oldala

Az Új Színház mindig szerette megmutatni magát kicsit másként, mint, ahogyan a mindennapokban látható. Nagy jelentőséggel bír számunkra, hogy évről évre kapcsolódunk a Színházak éjszakája programsorozathoz, ápolva ezzel is a színházak közötti művészeti együttműködést és a színházba járás népszerűsítését.

2. hagyományteremtő, hagyományápoló tevékenység

A színház a Keresztény Színházi Fesztivál évenkénti megszervezésével hagyományt tud teremteni.

3. helyi művészekkel való együttműködés bemutatása

A fesztivál keretein belül biztosítunk lehetőséget az együttműködésre, szereplésre a művészek amatőr kórusok, előadók, zenészek számára.

j) az óvodai és iskolarendszeren belüli és azon kívüli oktatási-nevelési, művészetpedagógiai programhoz, a tantervi oktatáshoz való kapcsolódás bemutatása, ennek keretében különösen a cél érdekében létrejött együttműködés bemutatása, annak időbeli hatályának, céljának, módszereinek, eszközeinek, valamint az elért eredményeknek ismertetése:

A gyerek és ifjúsági előadásokhoz kapcsolódóan kulisszajáráson és közönségtalálkozón is részt vesznek rendszeresen a gyerekek. További előadásainkat is tervezzük ilyenformán megmutatni, hogy az ifjúságot megbarátkoztassuk a színházzal, a művészet befogadásával. 2016 őszén bemutatásra került A köszívű ember fiai és a korábbi Csongor és Tünde valamint a Noszty fiú esete Tóth Marival című produkciónkat a 12 év felettieknek szántuk, beavató színházi foglalkozással és feldolgozó drámaórával. Szeretnénk a jövőben egy-egy előadásunkból tantermi projektet készíteni.

k) a gyermek-, illetve ifjúsági korosztály igényes színházra nevelésének gyakorlata, ennek keretében különösen a módszertani leírások, foglalkozás típusai, tematikája, eredményeinek ismertetése, előadászámok feltüntetésével: -

Színházunk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a Nemzeti Alaptantervben szereplő írók műveit minél nagyobb számban mutassa be. Teszi ezt azért is, hogy az iskolarendszeren belüli nevelési folyamathoz kapcsolódjon. Hiszen a drámai műfaj a színpadi megvalósítás során ismerhető meg igazán, a tanórákon csak a színházelméleti oktatás működhet. Így a tanulókat is elsősorban arra buzdítottuk a múltban és arra fogjuk a jövőben is, hogy a színház legyen a találkozó helye. Ahol egy-egy próba, vagy célzott előadás előtt/után a tanulók találkozni tudjanak az alkotókkal, feltehessék kérdéseiket, párbeszéd alakuljon ki az ifjúsági közönség és a művészek között.

Az óvodai neveléshez olyan előadásokkal tudunk hozzájárulni, melyek kifejezetten ennek a korosztálynak készültek. Ilyen volt az elmúlt évadban a Pöttöm Panna, A királylány bajusza című előadásunk, mely olyan kérdésekkel szembesítette a legkisebb korosztályt, melyek után élénken érdeklődik. Barátság, hűség, szerelem- nem csupán az idősebbek számára értelmezhető fogalmak. És az emberi létezés legfogékonyabb korszakában különösen fontos és felelősségteljes feladat annak eldöntése, milyen formában szólítjuk meg őket. Ebben együtt kell működnie az óvodapedagógusnak és a színházi szakembernek.

A gyakorlat maga az előadás. Az iskolai művészeti nevelés az elméletet, illetve az amatőr közösségek produkcióin keresztül a gyakorlat felvázolását teszi lehetővé. Ezt a folyamatot azonban a professzionális színház fejezi be a gyakorlati megvalósítással. Be kell tehát vonni a folyamatba a művészeti képzéssel rendelkező iskolás csoportokat, hogy az elméletet a gyakorlatban is kipróbálhassák, annak folyamatáról meggyőződjenek. Az igényes nevelés feltétele az igényes színház. A magyar dráma szolgálata maga is egy érték-igény kielégítése kell, hogy legyen. Ebben az esetben az ifjúsági közönség a legfontosabbal szembesül: nemzeti drámairodalmunk sajátosságaival. A történelmi drámák is elsődlegesen ezt a célt szolgálják, hogy a fiatal közönség szembesüljön a történelmi helyzetek hétköznapiasságával, a történelmi figurák emberi oldalaival, helyzeteivel. Így kapcsolva össze a tanultakat a művészeti megvalósítással.

Az Új Színház műsorán kizárólag a hagyományos emberi értékek felmutatása mellett érvelő művek jelennek meg. Amennyiben megpróbáljuk a legnagyobb számban elhozni az ifjúsági közönséget és közösségeket ezekre az előadásokra, a színházi nevelés már nem csupán a színházra korlátozódik. Egy jól sikerült előadás-élmény után ez már befolyásolja családi,

baráti, szerelmi kapcsolatait. És segíti eligazodni egy olyan korszak kérdései között, ahol ez az eligazodás rendkívüli mértékben nehézzé vált. A színházi nevelés gyakorlatában erre az eligazító törekvésre helyezzük a legfőbb hangsúlyt.

l) helyi és országos turisztikai célokhoz való kapcsolódás részletezése:

A színház az országos turisztika jegyében nyári színjátszó helyeken vett és vesz részt, ennek keretében olyan előadásokat mutattunk be, melyek komoly turisztikai célzattal bírnak, és ezeken a helyszíneken elsősorban a városba látogató színházi turizmusból adódó vendégeket várnak.

m) vezetőjének vezetői pályázatában rögzített, a művészeti tevékenységgel összefüggő vállalások teljesülése, a 2011. augusztus 18. után meghirdetett vezetői pályázatok esetén az évadra vonatkozó teljesülés, illetve a pályázatban foglalt koncepcióval való összevetés

A színház vezetőjének pályázatában rögzített a művészeti tevékenységgel összefüggő vállalásai az 2018/2019. évadban teljesültek. A vállalt bemutatókat meg tudtuk tartani, de az egyre szűkebb költségvetés nem teszi már lehetővé a 6-7 bemutató vállalását. Álláspontunk szerint a kevesebb néha több elvet tartjuk megfelelőnek, mivel jelenleg is nagy repertoárral rendelkezünk, igyekszünk úgy összeállítani az új bemutatókat, hogy művészileg a lehető legmagasabb szintűek legyenek. Ez persze azzal is jár, hogy kevesebb bemutatót tartunk, de azokat nagyobb költségvetésből.

Budapest, 2019. július 8.

Dörner György
ügyvezető igazgató